

ДИГИГАЛНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Необходимостта от подобряване на качеството на учебния процес е причината през последните години да търсим нови начини за трансформиране на традиционната класната стая в съвременна. Това търсене ни срещна с проекта ***"DIGITAL FIRST"*** и новите ни партньори. За нас е чест да работим заедно и да споделяме добрите европейски практики, свързани с преподаване на компютърни технологии. Проектът е съобразен с нуждите на всеки, който е пряко свързан с образованието и търси успешна професионална реализация. Проектните дейности ни стимулират да ставаме по-добри в това, което правим всеки ден, насърчат ни да подобряваме качеството на преподаване и учене в училище.

Убедени сме, че информационните технологии могат да повлияят положително на обучението на учениците, когато учителите са дигитално грамотни и разбират как успешно да ги интегрират в учебната програма. Тогава уроците стават приятни, вдъхновяващи и полезни. Днес повече от всякога училищата използват разнообразен набор от дигитални инструменти за комуникация, създаване, разпространение, съхранение и управление на информация, но това все още е област, която непрекъснато се разширява, променя и винаги има какво да се научи. Технологиите се превърнаха в неразделна част от взаимодействието между преподаване и учене. Такива подходи като замяна на черните дъски с интерактивни бели дъски, използване на смартфони или други устройства за учене по време на часовете, моделът на "обърната класна стая", при който учениците гледат лекции у дома на компютър и използват времето в класната стая за по-интересни интерактивни упражнения, са част от съвременното обучение.

Когато учителите са дигитално грамотни и са подготвени да използват ИКТ, те намират нови начини за формиране на критично мислене у подрастващите, могат да им

предоставят творчески възможности, за да бъдат по-добре подготвени да се справят с технологичните промени в света. Компютърните науки промениха преподаването и ученето, както и профила на съвременното училище.

Днес учителите се нуждаят от специфични възможности за професионално развитие, за да подобрят уменията за разумно използване на информационни технологии и изкуствения интелект за оценяване на формиращото обучение, индивидуално обучение чрез достъп до онлайн ресурси и насърчаване на взаимодействието и сътрудничеството на учениците. Такова обучение в областта на компютърните науки следва да окаже положително въздействие върху общото отношение на учителите към компютърните науки, но също така следва да се предоставят конкретни насоки за интегриране на технологиите във всяка дисциплина. За да се направи промяната в преподаването, трябва да има промяна в цялостната образователна политика.

Осъзнавайки тази необходимост, ние успешно реализирахме два проекта по Програма “Еразъм”+, КД1, които бяха фокусирани върху използването на дигитални инструменти и изкуствен интелект (ИИ). Много от нашите учители преминаха структурирани курсове в доказани европейски центрове за обучение на учители.

Когато успешно се интегрират дигиталните инструменти в класната стая, тогава се променя и ролята на ученика - превръща се от пасивен в активен участник в учебния процес. Не всички семейства обаче могат да си позволят собствени устройства и тогава училищата трябва да гарантират, че учениците имат равен достъп до дигитална среда. Налага се да носят свои мобилни устройства (лаптопи, таблети, смартфони) в клас, когато училището не може да предостави такива за всеки.

Мобилните устройства могат да предлагат програми, които предоставят допълнителна подкрепа на ученици със специални нужди - опростени екрани, инструкции, графики, комбинирани с текст, аудио обратна връзка, възможност за задаване на темпо и ниво на трудност, подходяща обратна връзка и лесно коригиране на грешки.

Като осъзнаваме тези факти, през последните няколко години училище ни положи много усилия за подобряване на дигитализацията и дигиталната грамотност на всички. Учителите отделиха много време, за да помогнат на родителите да адаптират технологиите към своите нужди чрез присъствено и онлайн обучение. За да подобрим дигиталната грамотност на учениците, стигнахме до заключението, че първо трябва да започнем с обучение на техните родители. Проведоха се обучения за родители, които се организираха през последните години - особено по време на пандемията от COVID-19. С дигиталните инструменти се подобриха контактите ни както с родителите, така и с учениците и допринесоха за ефективността на учебния процес във всички етапи. Търсим и начини за обмен на опит с различни заинтересовани страни като представители на местния бизнес, които използват дигитални технологии в работата си, както и служители на местната администрация и представители на властите.

След направеното проучване сред ученици, родители и учители стигнахме до разбирането, че трябва да подготвим нашите ученици за бъдещата им професионална реализация и това е може би най-добрият начин да го направим, като са дигитално и езиково подготвени. При провеждането на интервютата в различните групи имахме

представители на местния бизнес, които споделиха за необходимите компетентности, които се търсят у младите хора при кандидатстване за работа в този сектор. Опитваме се да доближим дигиталните технологии до учениците, като им помагаме да придобият увереност в разумното им използване, за да подобрят качеството на обучението си. Напълно осъзнаваме, че трябва да прекроим учебния процес от строг лекционен тип, където учителят е презентаторът, а ученикът е слушателят, към по-интерактивен начин, където учениците могат да изразяват и да аргументират своята позиция, да търсят различни методи за придобиване на знания. В този контекст бихме искали да дадем пример с eTwinning проектите, семинарите и уебинарите, които са прекрасна възможност за учениците и учителите да усъвършенстват своите ключови компетентности. В този случай се използват ИКТ инструменти по начин, който гарантира успеха на учебния процес и показва колко отговорно и разумно могат да се използват технологиите в проектно-базираното обучение. Като се прилага такъв тип обучение, изграждат се както дигитални умения, така и умения за работа в безопасно дигитално пространство, защото eTwinning следва много строги правила за споделяне на всякакви данни онлайн.

При проведеното изследване за това как се преподават и изучават компютърните науки в българското училище, всички групи, сформирани от ученици, учители, родители и представители на частния бизнес, за пореден път споделиха необходимостта от внедряването на информационните технологии в преподаването по всички предмети, но също така ни показаха, че учителите в България се нуждаят от подкрепа за придобиване на знания, свързани с използването на тези инструменти, и нови методи, за да се чувстват по-уверени в класната стая. С интегрирането на технологиите в учебния процес учениците намират ученето за по-интересно и така се повишава тяхната ангажираност в час. Наша е отговорността да подготвим учениците за бъдещето – в света на технологиите и изкуствения интелект.

Изготвил: Н. Станкова, Д. Терзиева, Д. Лалова